

værker skal have flere Byrder, som han ikke har haft før, medens man for andres Vedkommende afskaffer dem. Jeg vil henstille dette til Udvalget, fordi jeg mener, at der er noget at rette. Hvad angaar de kommunale Udgifter og Ordningen deraf, da indrømmer jeg ogsaa, at de ere satte noget lempelige. Jeg tror nu, vi have dygtige, humane Sogneraad, der nok skulle vise Hensynsfuldhed, men det kan dog paa det Omraade, selv med tre forskellige Perioder, komme til at svie haardt nok til mange, naar vi paa kort Tid skulle forlade Hartkornet og helt indføre Ejendoms-skyld. Men, som sagt, det faa vi nok ordnet.

Jeg skal slutte med at sige, at i og for sig er jeg glad ved, at vi ere komne saa langt frem, thi saa er der Haab om, at vi nok faa Lovforslagene gennemførte i denne Samling, og skønt jeg hellere ønsker at være fri for Ejendomsskylden, forstaar jeg dog Nødvendigheden af dens Indførelse for at føre Lovforslagene igennem. Derfor gaar jeg med til den. Jeg ved vel, at, naar vi naa saa vidt, at Lovforslagene træde ud i Livet, er der en Del af vore Medborgere, som ville være fuldt ud tilfredse og glade ved Lettelserne. Men der er flere endnu, det er jeg sikker paa, der ville føle sig skuffede ved Lovforslagene, fordi de ikke faa det, de havde ventet, og nogle ville blive helt utilfredse, fordi deres Byrder ere blevne forøgede i Stedet for at blive lettede. Men, som sagt, en saadan Omordning af Skattevæsenet kan ikke blive fuldt retfærdig for alle, og ville vi have Lovforslagene gennemførte, maa vi tage dem, som de kunne blive, og forhaabentlig blive de saaledes, at ikke ret mange komme til at lide alt for megen Uret. Men selv om vi nu faa disse Lovforslag gennemførte, staar det rigtignok for mig saaledes, at vi have den største Skattereform tilbage; vi mangle endnu den Skattereform, som har den største Virkning i hele Befolkningen, og jeg er derfor glad over, at der fra mange Sider er blevet lyst efter den, og jeg vil gøre det samme. Jeg vil haabe, at Finansministeren vil fremme Arbejdet paa Toldloven saa stærkt, at vi, saa snart disse Love ere i god Havn, kunne se Toldlovsfor-slaget forelagt i den første Samling derefter; thi ellers vil Resultatet blive, naar vi faa disse Love og ikke en god Toldlov, at vi saa komme til at sige: Vi fik Skatte-lovene gennemførte, og de gave en Præmie til de besiddende, en rigtig god Præmie til dem, der sad bedst i det; men til Smaa-folk, Landarbejdere og Husmænd blev der

ingen Præmie; de maatte nøjes med hæderlig Omtale.

Doose: De Forslag, som her ligge til Behandling, eller noget lignende, have vi jo haft fremme i flere Aar; de ere jo imødesete med Længsel, og Befolkningen har ønsket dem gennemførte. Men Behandlingen af dem har jo været lang og trang lige fra det Tidspunkt, da Ministeriet Reedtz-Thott forelagde sine Skattelove, og til de i Fjor strandede i Fællesudvalget. Dette skal jeg imidlertid ikke komme nærmere ind paa; det er jo berørt i Debatten og ved Lovforslagenes Forelæggelse her. Naar man ser paa disse Forslag, saa bære de jo unægtelig Præg af at være Kompromisforslag, og tage vi et enkelt af dem, nemlig Forslaget om Ejendomsskyld, er det næsten udelukkende det Forslag, Lands-tinget stillede i Fjor i Fællesudvalget. Jeg hører nu til dem, der betragte Ejendoms-skylden som en forlods Beskatning af den Kapital, der sættes i alle Ejendomme, og for saa vidt vilde jeg helst være fri for Ejendomsskylden. Men jeg ser ogsaa godt, at som Sagen nu har stillet sig, bliver der ikke andet at gøre end at tage den. Da det i Fjor rygtedes, at Folketingets Medlemmer i Fællesudvalget vare gaaede med til en Ejendomsskyld af 3 Mill. Kr., blev det modtaget med meget blandede Følelser, og der var vel ingen i dette Ting, der just var videre begejstret derfor. Siden den Tid er der sket meget i politisk Henseende. Vi have faaet Systemskiftet og have nu en Regering, der er i Overens-stemmelse med Folkets Flertal, og som er beredt til at føre disse Lovforslag igennem, og jeg vil ogsaa haabe, det maa lykkes for det.

Forslaget om Ejendomsskyld ophæver jo de gamle Grundskatter, som have været saa forhadte, og for saa vidt er al Ting saare godt; men naar der paalægges en ny Grundskat i Form af Ejendomsskyld, bliver Glæden ikke saa ublandet. Medens man, naar man ser paa dette Forslag, kan synes godt om § 1, kommer man allerede ved § 2 til at synes mindre godt om det. Der staar i § 2, at Ejendomsskyld skal paalægges ikke alene Ejendommen, men ogsaa Besætning og Inventar. Jeg tror, det er en Ubillighed, thi Besætning og Inventar blive jo beskattede ved Formueskatten, og disse Ting ere jo i Virkeligheden Land-mandens Varebeholdning. Det er gennem dem, han skal afsætte, hvad han høster, Hø, Halm, Sæd, Roer osv.; dertil skal han bruge sin Besætning, og naar andre Vare-